

V Bruseli 25. septembra 2025
(OR. en)

13225/25

SOC 623
EMPL 411
STATIS 66

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Predmet:	SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE o vykonávaní nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 453/2008 o štvrtročnej štatistike o voľných pracovných miestach v Spoločenstve

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2025) 488 final.

Príloha: COM(2025) 488 final

V Bruseli 12. 9. 2025
COM(2025) 488 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

**o vykonávaní nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 453/2008 o štvrťročnej
štatistike o voľných pracovných miestach v Spoločenstve**

1. Úvod

V štatistike o voľných pracovných miestach sa zaznamenáva počet voľných pracovných miest v danom okamihu, čo odráža neuspokojený dopyt po pracovnej sile.

Preto poskytuje kľúčové informácie o možnej nerovnováhe medzi ponukou pracovnej sily a dopytom po nej vrátane nesúladu medzi ponukou a dopytom na trhu práce, ku ktorému dochádza, keď zručnosti ľudí hľadajúcich prácu alebo miesto, kde sa nachádzajú, nezodpovedajú očakávaniam možných zamestnávateľov.

Eurostat uverejňuje na svojom webovom sídle¹ štvrťročné tlačové správy o štatistike o voľných pracovných miestach, ktoré obsahujú veľký súbor údajov rozčlenených podľa ekonomických činností.

V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 453/2008 z 23. apríla 2008 o štvrťročnej štatistike o voľných pracovných miestach v Spoločenstve² (ďalej len „nariadenie o štatistike o voľných pracovných miestach“) sa stanovuje spoločný rámec pre členské štáty na zostavenie porovnateľných údajov a ich zaslanie Komisii.

Podľa článku 10 nariadenia o štatistike o voľných pracovných miestach sa od Komisie požaduje, aby do 24. júna 2010 a potom každé tri roky predložila Európskemu parlamentu a Rade správu o vykonávaní nariadenia. Účelom tejto správy je posúdiť kvalitu štatistiky predloženej členskými štátmi aj agregátov EÚ. Okrem toho sa v nej identifikujú aj oblasti, v ktorých by sa v budúcnosti mohli vykonať zlepšenia.

Toto je šiesta správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade o štatistike o voľných pracovných miestach³. Zameriava sa na údaje o štatistike o voľných pracovných miestach, ktoré boli prijaté od predchádzajúceho vydania, za referenčné štvrťroky od prvého štvrťroka 2022 (Q1-2022) po tretí štvrťrok 2024 (Q3-2024). Zohľadňujú sa v nej zistenia Eurostatu získané pri zbere a overovaní údajov o štatistike o voľných pracovných miestach za tieto referenčné štvrťroky a vychádza z dokumentácie, ktorú členské štáty poskytli vo svojich ročných správach o kvalite⁴.

¹ <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/3-16122024-bp>.

² Ú. v. EÚ L 145, 4.6.2008, s. 234. <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2008/453/oj/svk>.

³ Pozri predchádzajúcu správu: COM(2022) 355 z 26. júla 2022. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52022DC0355&qid=1738593721236>.

⁴ https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/jvs_esms.htm.

V záujme doplnenia všeobecného rámca zriadeného nariadením o štatistike o voľných pracovných miestach Komisia prijala dve vykonávacie nariadenia, a to:

- nariadenie Komisie (ES) č. 1062/2008⁵, v ktorom sa vymedzujú postupy sezónneho očisťovania, ktoré sa majú uplatňovať od prvého štvrtého roka 2014, štruktúra a obsah výročných správ o kvalite, ktoré majú členské štáty predkladať Komisii, a dátumy, ku ktorým sa tieto správy majú zasielať,
- nariadenie Komisie (ES) č. 19/2009⁶, v ktorom sa vymedzuje pojem „voľné pracovné miesto“, stanovujú sa lehoty na odoslanie údajov a obdobia, na ktoré sa má vzťahovať prvý súbor dodaných údajov. V prílohe k tomuto právnomu aktu sa uvádzajú členské štáty, v ktorých prebiehajú realizačné štúdie, a oblasti, ktorých sa tieto štúdie týkajú.

V prílohe 2 k nariadeniu (ES) č. 1062/2008 sa kvalita údajov o štatistike o voľných pracovných miestach určuje pomocou týchto kritérií: relevantnosť, presnosť, včasnosť a časová presnosť, prístupnosť a zrozumiteľnosť, porovnateľnosť a koherentnosť.

Dostupnosť a jasnosť údajov o štatistike o voľných pracovných miestach je v súčasnosti riadne ustálená vďaka uverejňovaniu podrobných metaúdajov a vnútroštátnych správ o kvalite na webovom sídle Eurostatu. Táto správa o štatistike o voľných pracovných miestach sa preto zameriava na ostatné kritériá.

2. CELKOVÝ POKROK DOSIAHNUTÝ OD POSLEDNEJ SPRÁVY

Opísaný právny základ pre štatistiku o voľných pracovných miestach sa vzťahuje na referenčné obdobie, na ktoré sa vzťahuje táto správa.

V roku 2022 Komisia vykonala hodnotenie a posúdenie vplyvu všetkých podnikových štatistík trhu práce vrátane štatistiky o voľných pracovných miestach. Na tomto základe Komisia predložila návrh na nahradenie rámcového nariadenia, ktorý bol prijatý 28. júla 2023⁷. Nové nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/941 o podnikovej štatistike trhu práce Európskej únie, ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 530/1999 a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 450/2003 a (ES) č. 453/2008, bolo prijaté 7. mája 2025⁸.

⁵ Nariadenie Komisie (ES) č. 1062/2008 z 28. októbra 2008, ktorým sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 453/2008 o štvrťročnej štatistike o voľných pracovných miestach v Spoločenstve, pokiaľ ide o postupy sezónneho očisťovania a správy o kvalite (Ú. v. EÚ L 285, 29.10.2008, s. 3).

⁶ Nariadenie Komisie (ES) č. 19/2009 z 13. januára 2009, ktorým sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 453/2008 o štvrťročnej štatistike o voľných pracovných miestach v Spoločenstve, pokiaľ ide o vymedzenie pojmu voľné pracovné miesto, referenčné dátumy zberu údajov, špecifikácie zasielania údajov a realizačné štúdie (Ú. v. EÚ L 9, 14.1.2009, s. 3).

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/ALL/?uri=CELEX:52023PC0459>.

⁸ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=OJ:L_202500941.

Hlavný vývoj, ku ktorému došlo počas referenčného obdobia, bol takýto:

- aktualizácia agregátu za eurozónu s cieľom zohľadniť zahrnutie Chorvátska potom, ako 1. januára 2023 prijalo euro,
- zahrnutie analýzy miery voľných pracovných miest podľa sekcií NACE v prípade agregátov za eurozónu aj za EÚ do štvrťročnej správy,
- šírenie štvrťročnej tlačovej správy v revidovanom formáte s interaktívnymi grafmi,
- rozšírenie rozsahu štatistiky o voľných pracovných miestach v prípade Francúzska na malé podniky s menej ako 10 zamestnancami.

V ďalších častiach sa vyjadrujeme k najnovšiemu vývoju, pokiaľ ide o rozsah, normy zberu údajov, overovanie údajov a sezónne úpravy.

2.1. Rozsah

Podľa právnych predpisov EÚ členské štáty musia poskytovať počet voľných aj obsadených pracovných miest za všetky podnikateľské jednotky a podľa ekonomickej činnosti za každú sekciu štatistickej klasifikácie⁹ ekonomických činností v Európskom spoločenstve (ďalej len „NACE Rev. 2“). Pokiaľ ide o malé podniky (vymedzené ako jednotky s menej než 10 zamestnancami) a sekcie O až S klasifikácie NACE Rev. 2¹⁰ (v ktorých sú hlavnými činnosťami činnosti v oblasti verejnej správy, zdravotníckych služieb a vzdelávania), v nariadení o štatistike o voľných pracovných miestach sa stanovuje, že všetky členské štáty, ktoré majú ťažkosti s poskytovaním údajov, by mali viesť realizačné štúdie. Hoci tieto realizačné štúdie umožnili niektorým členským štátom dosiahnuť úplné pokrytie ekonomiky, doteraz to tak nie je v prípade Dánska, Francúzska a Talianska.

Od poslednej správy Francúzsko začalo zasielať údaje o voľných pracovných miestach za všetky veľkosti podnikov vrátane podnikov s 1 až 9 zamestnancami. Boli zaslané aj spätné časové rady za obdobie od druhého štvrťroka 2011 (Q2-2011).

V Dánsku sa zisťovanie vykonáva len v jednotkách v rámci podnikovej ekonomiky (sekcie B až N NACE Rev. 2). Vo Francúzsku a v Taliansku sa zisťovanie nevykonáva v prípade sekcie „Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie“ (sekcia O NACE Rev. 2), zatiaľ čo verejné inštitúcie nie sú plne zahrnuté v sekciách „Vzdelávanie“ alebo „Zdravotníctvo a sociálna pomoc“ (sekcie P a Q NACE Rev. 2).

2.2. Normy zberu údajov

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 z 20. decembra 2006, ktorým sa zavádza štatistická klasifikácia ekonomických činností NACE Revision 2 a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (EHS) č. 3037/90 a niektoré nariadenia ES o osobitných oblastiach štatistiky (Ú. v. EÚ L 393, 30.12.2006, s. 1). Ú. v. EÚ L 393, 30.12.2006, s. 1. ELI: <https://data.europa.eu/eli/reg/2006/1893/oj>.

¹⁰ Zahrnuté odvetvia sú: verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie (sekcia O), vzdelávanie (sekcia P), zdravotníctvo a sociálna pomoc (sekcia Q), umenie, zábava a rekreácia (sekcia R) a ostatné činnosti, ako napríklad činnosti členských organizácií, oprava počítačov, osobných potrieb a potrieb pre domácnosti a ostatné osobné služby (sekcia S).

Najnovšia verzia štruktúry údajov na výmenu štatistických údajov a metaúdajov (SDMX) (ďalej len „SDMX“)¹¹ a medzinárodne dohodnuté zoznamy kódov (dostupné online prostredníctvom špecializovaného registra)¹² sa úspešne použili na prijímanie údajov členských štátov, na zostavenie štatistiky o voľných pracovných miestach a ich zasielanie Európskej centrálnej banke.

2.3. Overovanie údajov

Eurostat pokračoval v kontrolách vierohodnosti každého štvrťročného prenosu porovnávaním radov v priebehu času a medzi ekonomickými činnosťami NACE. Ak existujú významné medzištvrťročné zmeny, Eurostat požiada členské štáty, aby potvrdili údaje alebo zaslali opravený súbor údajov. Ak sa zistia rozsiahle revízie alebo náhle zmeny v akejkoľvek konkrétnej sekcii NACE, bude sa nimi spolu s príslušnými krajinami systematicky zaoberať.

2.4. Sezónne očisťovanie

Podľa nariadenia Komisie č. 1062/2008 sa od všetkých členských štátov EÚ a ostatných krajín Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP)¹³ očakáva, že budú zasielať aj sezónne očistené rady údajov o voľných pracovných miestach a obsadených pracovných miestach aspoň za jednotlivé/agregované sekcie B – E, F, G – I, J, K, L, M – N, O – Q a R – S NACE Rev. 2. Eurostat používa poskytnuté sezónne očistené údaje o voľných pracovných miestach a obsadených pracovných miestach na výpočet sezónne očistenej miery voľných pracovných miest.

Na úrovni EÚ a eurozóny sú obsadené pracovné miesta a voľné pracovné miesta najprv agregované za členské štáty a potom sezónne očistené (priame sezónne očisťovanie).

Eurostat zverejňuje sezónne očistené údaje za agregáty EÚ v príslušnej databáze¹⁴ a v článku o štatistike o voľných pracovných miestach na stránkach *Statistics Explained* (vysvetlenia štatistik)¹⁵ spolu so sezónne neočistenými údajmi (pozri bod 4.5).

Eurostat naďalej monitoroval postupy sezónneho očisťovania prostredníctvom osobitnej prílohy pripojenej k vnútroštátnym správam o kvalite. V tejto prílohe sa uvádzajú najmä použité modely sezónneho očisťovania, zistené odľahlé hodnoty, rozsah úprav a volatilita výsledkov.

¹¹ <https://sdmx.org/> (dostupné iba v anglickom jazyku).

¹² <https://webgate.ec.europa.eu/sdmxregistry/> (dostupné iba v anglickom jazyku).

¹³ Okrem Lichtenštajnska, pretože nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1062/2008 z 27. februára 2003 sa na túto krajinu nevzťahuje. V celom dokumente sa Nórsko a Island označujú ako „ostatné krajiny EHP“.

¹⁴ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/jvs_q_nace2/default/table?lang=en&category=labour.jvs.

¹⁵ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Job_vacancy_statistics.

2.5. Správy o kvalite

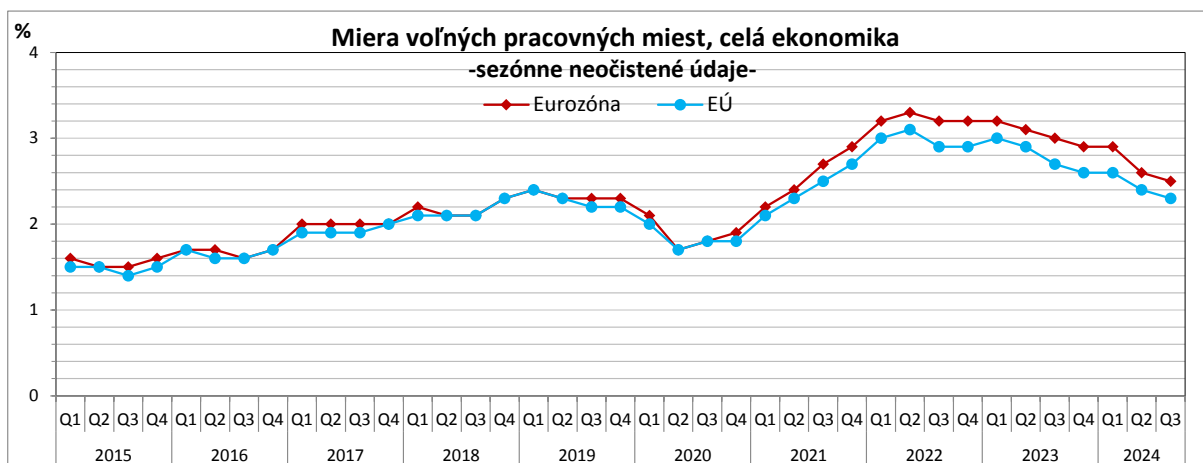
Členské štáty vo všeobecnosti predložili ročné správy o kvalite včas, t. j. do 31. augusta 2024, pričom použili najnovšiu verziu obslužného programu pre metaúdaje Európskeho štatistického systému. Správy boli sprístupnené všetkým používateľom¹⁶.

3. HOSPODÁRSKY VÝVOJ Z POHĽADU ŠTATISTIKY O VOĽNÝCH PRACOVNÝCH MIESTACH

Počas referenčného obdobia Eurostat naďalej poskytoval inštitucionálnym používateľom a širokej verejnosti štatistiku o voľných pracovných miestach a odvodené ukazovatele cyklických a štrukturálnych zmien na trhoch práce EÚ. Najnovší vývoj je opísaný v oddieloch 3.1 a 3.2.

3.1. Cyklus voľných pracovných miest

Ako je znázornené v nasledujúcom grafe, v štatistike o voľných pracovných miestach bol v druhom štvrťroku 2022 (Q2-2022) pre EÚ aj eurozónu zaznamenaný bod obratu. Vtedy sa po niekoľkých po sebe nasledujúcich štvrťrokoch nárastu začal pokles miery voľných pracovných miest.

3.2. Beveridgeova krivka

Okrem toho, že štatistika o voľných pracovných miestach je dôležitým ukazovateľom pre analýzu ekonomických cyklov, poskytuje informácie o výkonnosti trhov práce prostredníctvom „Beveridgeovej krivky“.

Na nasledujúcom obrázku vidieť Beveridgeovu krivku EÚ, ktorá znázorňuje negatívny vzťah medzi nezamestnanosťou a voľnými pracovnými miestami, t. j. s rastúcim počtom voľných pracovných miest klesá počet nezamestnaných. Zatiaľ čo pohyby pozdĺž Beveridgeovej krivky možno pripísať zmenám v napätí na trhu práce, posuny krivky môžu naznačovať

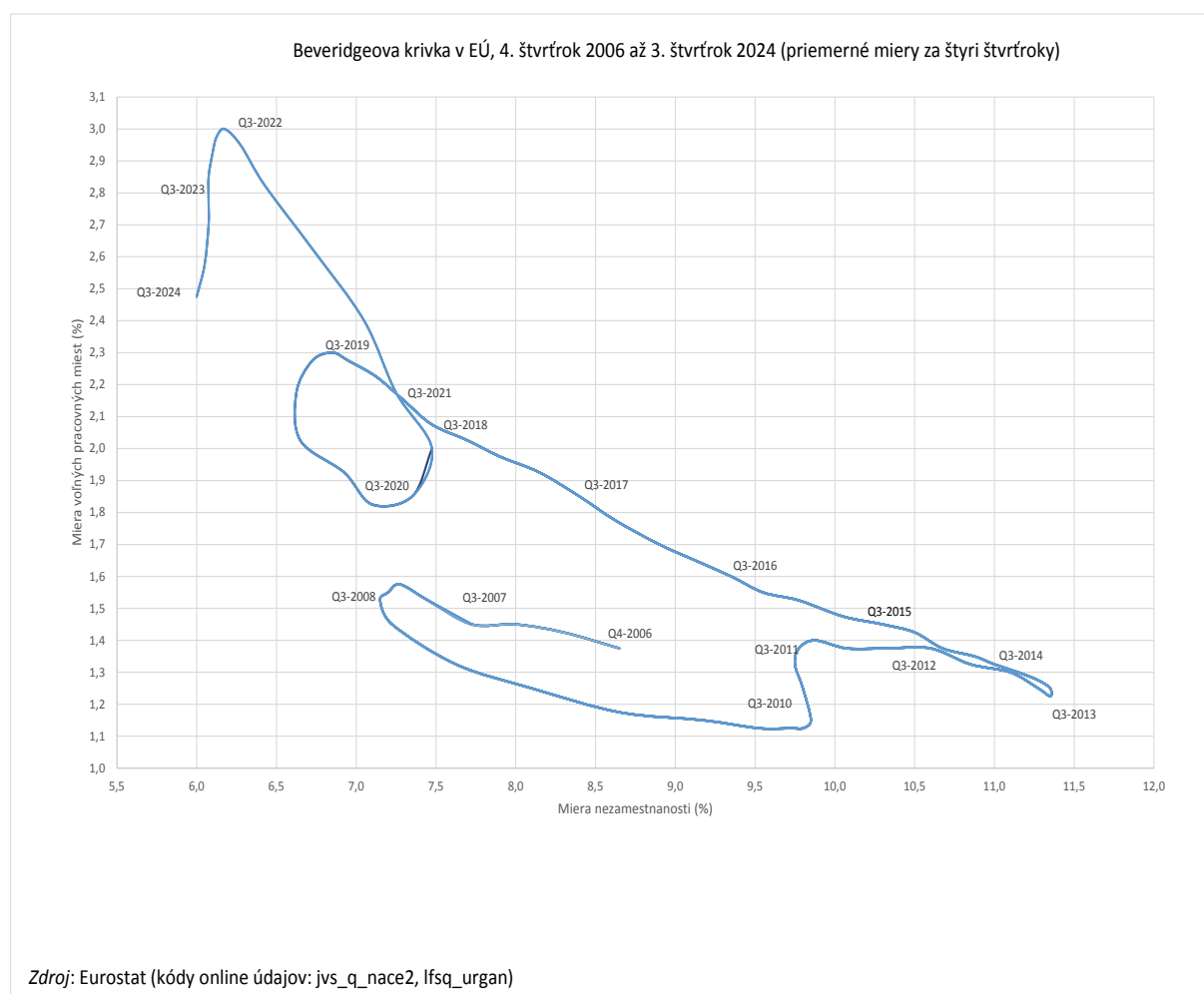
¹⁶

https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/jvs_esms.htm (dostupné iba v anglickom jazyku).

zmeny v efektívnosti zosúladenia ponuky práce a dopytu po práci, t. j. ako ľahko si nezamestnaní jednotlivci môžu nájsť zamestnanie. Údaje o miere voľných pracovných miest a miere nezamestnanosti použité na zostavenie Beveridgeových kriviek sú priemery štvrtročných údajov za štyri štvrťroky.

Od prvého štvrťroka 2021 (Q1-2021) do štvrtého štvrťroka 2022 (Q4-2022) zaznamenávame kontinuálny nárast miery voľných pracovných miest v strmšom úseku Beveridgeovej krivky. Od tohto bodu obratu miera voľných pracovných miest v EÚ prudko klesá, pričom miera nezamestnanosti sa zatiaľ nezvyšuje.

Počas referenčného obdobia tejto správy Eurostat Beveridgeovu krivku EÚ dvakrát ročne aktualizoval a výsledky komentoval v článku na stránkach *Statistics Explained*¹⁷. Táto krivka je uvedená nižšie, a to až do posledného štvrťroka, na ktorý sa vzťahuje táto správa (Q3-2024).

¹⁷

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Job_vacancy_and_unemployment_rates_-_Beveridge_curve&action=statexp-seat&lang=sk

4. KVALITA ÚDAJOV

V tejto časti správy sa skúmajú všetky kvalitatívne aspekty v európskej štatistike o voľných pracovných miestach: relevantnosť, presnosť, včasnosť a časová presnosť, prístupnosť a zrozumiteľnosť, porovnateľnosť a koherentnosť.

4.1 Relevantnosť

Štatistika o voľných pracovných miestach je dôležitá pre ekonomickú analýzu, pretože je hlavným zdrojom údajov, pomocou ktorých sa meria neuspokojený dopyt po práci¹⁸. Komisia (Generálne riaditeľstvo pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie a Generálne riaditeľstvo pre hospodárske a finančné záležitosti) a Európska centrálna banka používajú štvrťročné údaje štatistiky o voľných pracovných miestach na monitorovanie krátkodobého vývoja ekonomického cyklu a trhu práce.

Miera voľných pracovných miest je jedným z hlavných európskych hospodárskych ukazovateľov¹⁹, ktoré sú hlavným zdrojom informácií pre analýzu a monitorovanie krátkodobého cyklického hospodárskeho vývoja v rámci EÚ, eurozóny a jednotlivých krajín EÚ.

Štatistika o voľných pracovných miestach bola použitá aj vo viacerých oficiálnych dokumentoch vrátane spoločnej správy Komisie o zamestnanosti (2024)²⁰ a európskej hospodárskej prognózy Komisie (jar 2023)²¹.

4.2. Presnosť

Pokiaľ ide o ukazovateľ presnosti, členské štáty vypočítavajú variačné koeficienty počtu voľných pracovných miest (sezónne neočistené), pričom zohľadňujú charakteristiky štruktúry vnútroštátneho plánu výberu vzoriek. Variačný koeficient vyjadruje štandardnú odchýlku ako percentuálny podiel odhadovaného priemeru. Podľa správ o kvalite za referenčný rok 2023 boli variačné koeficienty v prípade celkového počtu voľných pracovných miest pod úrovňou 15 % vo všetkých členských štátoch okrem Írska²².

¹⁸ V situáciách, keď nie sú k dispozícii údaje o voľných pracovných miestach, je neuspokojený dopyt po práci v niektorých prípadoch v ekonomických analýzach nahradený ukazovateľmi založenými na zisťovaní, napríklad vnímaným nedostatkom pracovných síl podľa informácií firiem.

¹⁹ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade, *Štatistika eurozóny: Na ceste k lepším metodikám pre štatistiky a ukazovatele eurozóny*, KOM(2002) 661 v konečnom znení.

²⁰ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/93b9c730-8da5-11ee-8aa6-01aa75ed71a1/language-en>.

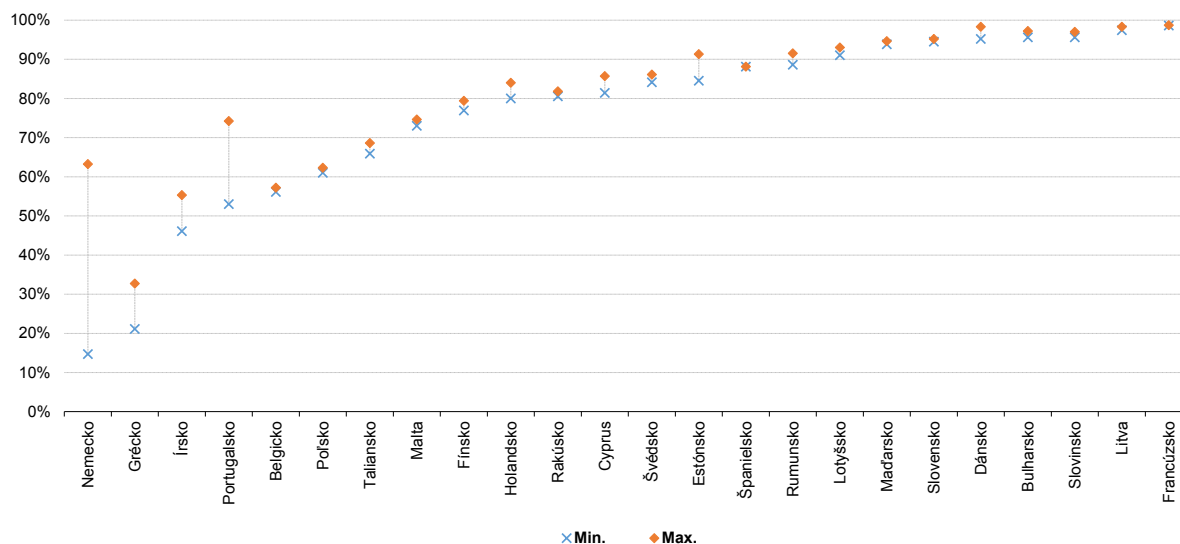
²¹ https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/european-economic-forecast-spring-2023_en#:~:text=The%20European%20economy%20continues%20to%20show%20resilience%20in,lifting%20the%20growth%20outlook%20for%202023%20and%202024.

²² Metaúdaje štatistiky o voľných pracovných miestach: https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/jvs_esms.htm.

Miera odpovedí významne ovplyvňuje presnosť odhadov. Podľa správ o kvalite z členských štátov sa pohybovala od 14,7 % v Nemecku²³ (v prípade zisťovania prostredníctvom dotazníkov zasielaných poštou v štvrtom štvrťroku 2023, Q4-2023) a od 21,1 % do 32,7 % v Grécku (v závislosti od štvrťrokov) až po 98,3 % v Litve, Dánsku a 98,7 % vo Francúzsku. V roku 2023 bola priemerná miera odpovedí v rámci všetkých členských štátov stále vysoká, a to od 83 % do 86 % v závislosti od štvrťroka.

Min./Max. miery odpovedí

Referenčný rok: 2023

Česko, Chorvátsko a Luxembursko: Neplatí; nevykonalo sa žiadne zisťovanie a použili sa administratívne údaje

Pokiaľ ide o revízie, situácia je v prípade obidvoch zverejnení miery voľných pracovných miest, t. j. rýchlych a definitívnych odhadov, rozdielna. Rýchle odhady, ktoré sa zverejňujú v čase T + 50 dní, sa môžu revidovať o T + 78 dní, keď sa zverejnia definitívne odhady. Aj keď nie sú k dispozícii rýchle odhady za všetky členské štáty, hodnoty rýchlych odhadov za eurozónu a za EÚ sa v referenčnom období tejto správy nezrevidovali o viac ako 0,1 percentuálneho bodu.

Pokiaľ ide o definitívne odhady zverejnené v čase T + 78 dní, revízie sa môžu merať porovnaním prvého prenosu s posledným dostupným zverejnením. Pokiaľ ide o eurozónu a EÚ, revízie miery voľných pracovných miest v referenčnom období tejto správy nikdy nepresiahli 0,1 percentuálneho bodu, s výnimkou prvého a druhého štvrťroka 2023 (Q1-2023 a Q2-2023), keď revízie dosiahli 0,2 percentuálneho bodu.

²³ Zisťovanie voľných pracovných miest nie je v Nemecku povinné, čo vysvetľuje nízku mieru odpovedí na zisťovanie prostredníctvom dotazníkov zasielaných poštou, ktoré sa uskutočňuje každý štvrtý štvrťrok v roku. Výsledky z tohto zisťovania sa znovu vážia s použitím administratívnych údajov prostredníctvom odhadu na základe generalizovanej regresie, aby sa skorigovala akákoľvek systematická chyba z dôvodu chýbajúcej odpovede.

4.3. Včasnosť a časová presnosť

Všetky členské štáty musia zasielať časové rady týkajúce sa celkového počtu voľných pracovných miest a počtu obsadených pracovných miest vo svojej krajine od prvého štvrťroka 2010. Údaje by mali poskytnúť najneskôr do 70 dní od skončenia príslušného štvrťroka ($T + 70$). Okrem toho členské štáty, v ktorých celkový počet zamestnancov presahuje 3 % celkového počtu zamestnancov v EÚ, musia odoslať rýchle odhady najneskôr do 45 dní od skončenia štvrťroka ($T + 45$).

Včasnosť zasielania štatistiky o voľných pracovných miestach bola vo všeobecnosti uspokojivá, pokiaľ ide o rýchly odhad aj zverejnenie definitívnych údajov. Členským štátom sa pravidelne pripomínala dôležitosť dodržiavania povinných lehôt na zaslanie údajov týkajúcich sa hlavných európskych hospodárskych ukazovateľov vrátane štatistiky o voľných pracovných miestach. Určité oneskorenia boli príležitostne zaznamenané v Írsku, Chorvátsku, Maďarsku a Luxembursku (oneskorenie jeden deň), ako aj v Grécku, Portugalsku a na Islande (oneskorenie dva dni). V treťom štvrťroku 2022 (Q3-2022) Portugalsko zaslalo svoje údaje príliš neskoro na to, aby boli zahrnuté do štvrťročného zverejnenia. Neboli zaznamenané žiadne štrukturálne oneskorenia poskytnutia údajov, ktoré by mohli narušiť včasné zverejnenie európskych agregátov.

4.4. Prístupnosť a zrozumiteľnosť

Štatistika o voľných pracovných miestach sa uverejňuje prostredníctvom štandardných distribučných kanálov Eurostatu, konkrétne prostredníctvom online databázy a stránok *Statistics Explained* na webovom sídle Eurostatu²⁴. Na tomto webovom sídle sa nachádzajú aktuálne informácie o miere voľných pracovných miest za EÚ spolu aj za jednotlivé členské štáty vrátane grafov, na ktorých je zobrazený vývoj v priebehu času. Keďže miera voľných pracovných miest patrí medzi hlavné európske hospodárske ukazovatele, každý štvrťrok sa zverejňuje tlačová správa²⁵.

Metaúdaje poskytované používateľom na podporu zverejňovania údajov sa aktualizovali pomocou ročných správ o kvalite poskytovaných členskými štátmi. Sú dostupné na webovom sídle Eurostatu²⁶.

4.5. Porovnateľnosť a koherentnosť

Na európskej úrovni neexistuje žiadny iný harmonizovaný zdroj, ktorý meria neuspokojený dopyt na trhu práce, ktorý by bolo možné použiť na porovnanie so štatistikou o voľných pracovných miestach. Hoci mnoho členských štátov počíta voľné pracovné miesta nahlásené verejným službám zamestnanosti, je problematické použiť tieto údaje na posúdenie konzistentnosti štatistiky o voľných pracovných miestach. Je to z toho dôvodu, že tieto údaje môžu byť ovplyvnené nedostatočným pokrytím, keďže službám verejnej zamestnanosti sa

²⁴ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Job_vacancy_statistics a https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Job_vacancy_and_unemployment_rates_-_Beveridge_curve (dostupné iba v anglickom jazyku).

²⁵ Pozri aj [kalendár zverejňovania](#) euro-ukazovateľov (dostupné iba v anglickom, francúzskom a nemeckom jazyku).

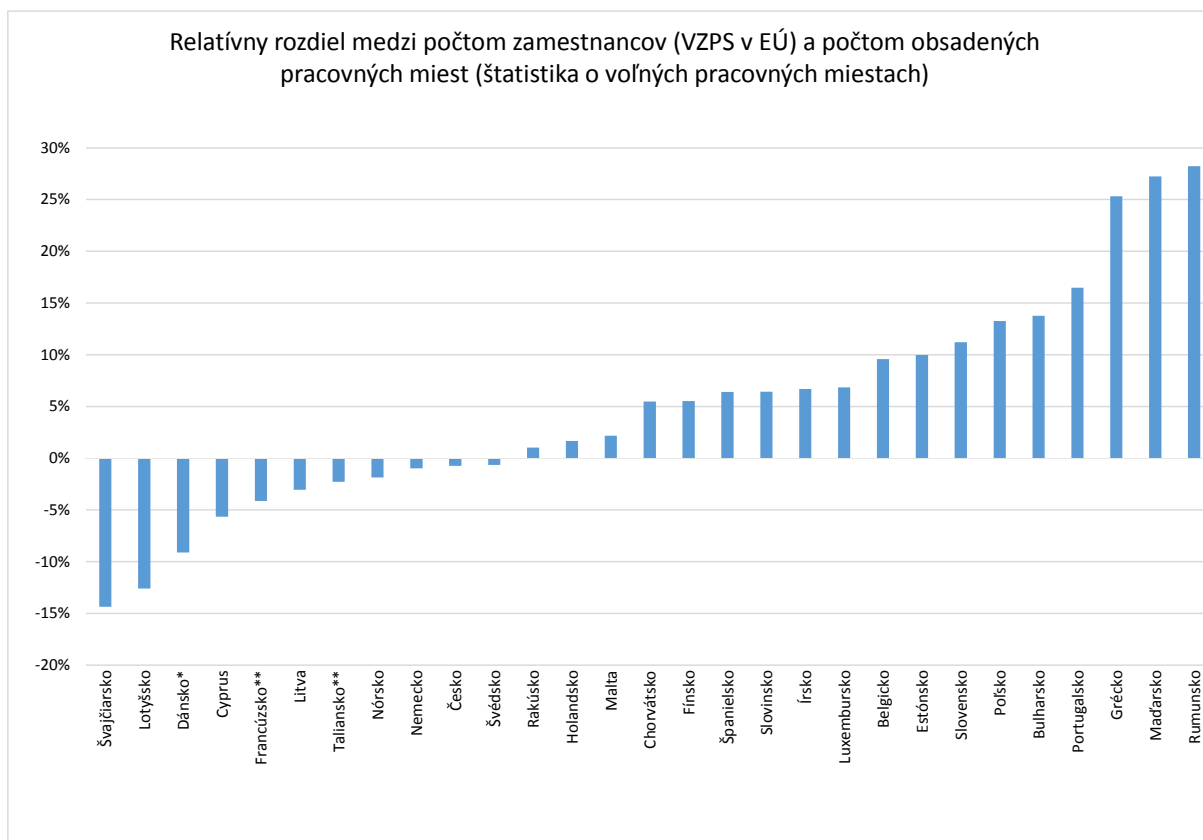
²⁶ Pozri metaúdaje štatistiky o voľných pracovných miestach a správy o kvalite na úrovni EÚ a jednotlivých členských štátov: https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/jvs_esms.htm (dostupné iba v anglickom jazyku).

možno nenahlasujú všetky voľné pracovné miesta, a/alebo nadmerným nahlasovaním (ak sú v administratívnom registri stále vedené nejaké obsadené pracovné miesta). Štatistika o voľných pracovných miestach z administratívnych zdrojov sa navyše zakladá na vnútroštátnych definíciách, ktoré sa medzi jednotlivými krajinami líšia.

Počet obsadených pracovných miest, ktorý je menovateľom miery voľných pracovných miest, sa môže porovnať s informáciami z iných zdrojov, predovšetkým s počtom zamestnancov oznamovaným v rámci výberového zisťovania pracovných síl v EÚ (ďalej len „VZPS v EÚ“). Pri porovnaní a následnom posudzovaní rozdielov sa stále musia zohľadňovať koncepčné rozdiely medzi zdrojmi týkajúce sa zisťovania. Konkrétne štatistika o voľných pracovných miestach sa odhaduje na základe vzorky podnikov, zatiaľ čo VZPS v EÚ vychádza zo vzorky domácností.

Údaje z VZPS v EÚ boli extrahované za referenčný rok 2023 podľa *krajiny práce*, a nie krajiny pobytu, ktorá sa používa pre väčšinu štatistík založených na VZPS. Toto extrahovanie údajov je viac v súlade s koncepciou obsadených pracovných miest používanou v štatistike o voľných pracovných miestach, keďže nezahŕňa cezhraničných dochádzajúcich a iných nerezidentov, ktorých pracovné miesta nie sú v štatistike o voľných pracovných miestach zaznamenané. Mohol by sa tým odstrániť negatívny rozdiel nameraný v prípade Luxemburska, ktorý sa vysvetľuje veľkým podielom cezhraničnej práce, čo spôsobuje veľké rozdiely medzi koncepciami VZPS v EÚ a štatistiky o voľných pracovných miestach: VZPS v EÚ skúma iba rezidentské domácnosti, dokonca aj tie, ktorých členovia pracujú v zahraničí, zatiaľ čo štatistika o voľných pracovných miestach sa vzťahuje na rezidentské podniky vrátane ich nerezidentských (t. j. cezhraničných) pracovníkov.

Ako vidieť na obrázku, rozdiel medzi počtom zamestnancov zaznamenaným vo VZPS v EÚ a počtom obsadených pracovných miest zaznamenaným v štatistike o voľných pracovných miestach za celú ekonomiku sa všeobecne pohybuje v rozmedzí od -15 % do +15 %, s výnimkou Portugalska (+16 %) a Grécka, Maďarska a Rumunska (všetky nad +20 %).

* Dánsko: porovnanie agregovaných údajov za sekcie B – N klasifikácie NACE Rev. 2.

** Francúzsko a Taliansko: Za sekciu O nie sú zaznamenané obsadené pracovné miesta a za sekcie P a Q sú zaznamenané len veľmi čiastočne. Preto boli tieto sekcie z porovnávania s údajmi z VZPS v EÚ vynechané.

V prípade Grécka zistený nedostatok poukazuje na rozdiely medzi týmito dvoma zdrojmi, pokiaľ ide o metodiku a definície. Štatistika o voľných pracovných miestach sa vzťahuje len na podniky s tromi alebo viac zamestnancami. Navyše niektoré podniky nemusia byť pokryté v opore výberu, pretože začali svoju činnosť po aktualizácii obchodného registra, čo viedlo k istému podhodnoteniu obsadených pracovných miest.

Maďarsko do svojej štatistiky o voľných pracovných miestach nezahŕňa podniky s menej ako piatimi zamestnancami, čo vysvetľuje časť zaznamenaných rozdielov.

Rumunsko vo svojej správe o kvalite²⁷ vysvetlilo, že nezrovnalosti medzi VZPS v EÚ a štatistikou o voľných pracovných miestach, pokiaľ ide o počet obsadených pracovných miest, odrážajú skutočnosť, že údaje o obsadených pracovných miestach získané pomocou metód štatistiky o voľných pracovných miestach nezahŕňajú:

- jednotlivcov, ktorých pracovná zmluva je pozastavená na určité obdobie (z dôvodu materskej dovolenky, dovolenky na starostlivosť o dieťa, pracovného voľna zo zdravotných dôvodov alebo neplateného voľna alebo z dôvodu inej neprítomnosti),
- pracovné miesta, ktoré aj keď sú dočasne neobsadené, sa môžu uvoľniť a obsadiť na obmedzený čas,

²⁷ <https://webgate.ec.europa.eu/estat/spe/metaconv/previewMetadataFile.htm?metadataFileId=36727>.

- pracovné miesta v ozbrojených silách alebo v neformálnom sektore.

Spolu so zodpovednými vnútroštátnymi orgánmi uvedených krajín bude Eurostat naďalej monitorovať nezrovnalosti medzi počtom zamestnancov zaznamenaným vo VZPS v EÚ a počtom obsadených pracovných miest zaznamenaným v štatistike o voľných pracovných miestach.

Okrem toho je dôležité, aby boli pokryté voľné pracovné miesta a pracovné miesta v agentúrach dočasného zamestnávania a aby boli zaradené do sekcie N klasifikácie NACE Rev. 2.

Okrem toho hlavnou výzvou v súvislosti s porovnatelnosťou je zabezpečiť, aby všetky členské štáty do svojej štatistiky o voľných pracovných miestach zahŕňali celú ekonomiku, t. j. aby zahŕňali aj malé podniky a sekcie O až S klasifikácie NACE Rev. 2 vrátane verejných inštitúcií. Od poslednej správy o pokroku Francúzsko zahŕňa údaje o podnikoch s menej ako 10 zamestnancami. Ako sa však uvádza v oddiele 2.1, údaje Dánska, Francúzska a Talianska stále nie sú úplne porovnateľné s údajmi ostatných členských štátov.

5. ZÁVER

Celkovo zostala kvalita štatistiky o voľných pracovných miestach členských štátov a agregátov EÚ dobrá. Za posledné tri roky sa včasnosť štatistiky o voľných pracovných miestach naďalej zlepšovala.

Správy o kvalite, ktoré predložili členské štáty, boli spracované pomocou najnovšej verzie nástroja obslužného programu pre metaúdaje Európskeho štatistického systému a boli sprístupnené pre všetkých používateľov²⁸.

Pokiaľ ide o sezónne očistenie, Eurostat zozbieral od členských štátov podrobné metodické informácie a zverejnil ich vo forme prílohy k ročným správam o kvalite.

Eurostat naďalej poskytoval inštitucionálnym používateľom a širokej verejnosti štatistiku o voľných pracovných miestach a odvodené ukazovatele cyklických a štrukturálnych zmien na trhoch práce EÚ. V štatistike o voľných pracovných miestach sa konkrétne podarilo zachytiť najmä bod obratu, ktorý ovplyvnil ekonomické cykly eurozóny a EÚ.

Európske agregáty boli zverejnené podľa plánu. Vo všeobecnosti boli zaznamenané len veľmi malé revízie európskych agregátov, pokiaľ ide o rýchle aj definitívne odhady.

V záujme ďalšieho zlepšenia porovnateľnosti štatistiky o voľných pracovných miestach medzi krajinami je dôležité, aby všetky členské štáty v plnej miere zahrnuli verejný sektor (v prípade Dánska, Francúzska a Talianska). Lepšie pokrytie by takisto umožnilo v európskych agregátoch zverejniť popri miere voľných pracovných miest aj počet voľných pracovných miest. Eurostat sa bude touto otázkou naďalej zaoberať v úzkej spolupráci s príslušnými krajinami.

²⁸ https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/jvs_esms.htm
(dostupné iba v anglickom jazyku).

V novom nariadení o podnikovej štatistike trhu práce Európskej únie sa zavedú pre štatistiku o voľných pracovných miestach tieto zlepšenia:

- odstránia sa možné systematické chyby zahrnutím všetkých ekonomických činností a veľkostí podnikov vrátane malých podnikov s menej ako 10 zamestnancami, verejných inštitúcií a verejného sektora,
- zavedú sa ciele presnosti pre počty voľných a obsadených pracovných miest;
- v právnych predpisoch sa spresnia štatistické jednotky používané na zber štatistických údajov o voľných pracovných miestach a obmedzia sa na podniky a miestne jednotky.

Eurostat bude v pravidelných intervaloch naďalej monitorovať súlad a kvalitu štatistiky o voľných pracovných miestach pomocou dodaných údajov a inej vnútroštátnej dokumentácie vrátane správ o kvalite a bude sa tým dôsledne zaoberať spolu so zodpovednými národnými štatistickými úradmi.

Nové nariadenie (EÚ) 2025/941 Európskeho parlamentu a Rady o podnikovej štatistike trhu práce Európskej únie, ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 530/1999 a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 450/2003 a (ES) č. 453/2008, bolo prijaté 7. mája 2025²⁹.

Keďže právny rámec bol aktualizovaný nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/941 o podnikovej štatistike trhu práce Európskej únie, ktoré bolo prijaté 7. mája 2025, táto správa je poslednou správou podľa nariadenia (ES) č. 453/2008.

²⁹ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=OJ:L_202500941.